Влада - Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України  № 250 (750) ♦ П'ятниця, 31 грудня 1993 року ♦ Ціна договірна



БУДЬМО!

Нині ми з тобою, читачу, всенародно прощаємося зі Старим роком. Як відомо, про того, хто відійшов у вічність, говорять або добре, або — нічого. Краще — добре! Адже дідусь Дев'яносто Третій був, якщо по правді, незлобивий. Звісно, під кінець старенький дуже здав. Усе просив ковбаси по два двадцять, погано спав, ночами зітхав і схлипував, спросоння кричав не своїм голосом: «Де моя гривня?!» і клявся автокефальним партквитком. Було, було! Але по празниках, як годиться, наділяв онуків пряниками, а розсердившись, ні за дробовика, ані навіть за штахетину не хапався.

Тож мир йому!

А ми зустрічатимемо малого на ім'я Дев'яносто Четвертий. Яким він буде — чи варто гадати? Адже малого передбачити майже неможливо, ти це знаєш, читачу, у тебе самого є діти. Ось ти прокидаєшся зранку, а твій малий знаходить у постелі пір'їнку з подушки й радісно сповіщає: «О, це наш кицик загубив!» Ти йому пояснюєш, що кицики пір'я не носять, що це курячий пріоритет. А ввечері він знову знаходить пір'їнку. Ти питаєш: «Ну що — знову кицик загубив?» — «Ні». — «Чому?» — «Бо наш кицик рудий, а пір'їнка — біла!» — серйозно відповідає він. От і поговори з ним.

Краще — знаєте що? Наливмо — у кого що є і в кого є куди. Наливмо — і помовчимо. Бо ми вже розучились говорити так, як належить говорити при дітях. І давайте пам'ятати одне: малий Дев'яносто Четвертий виросте таким, як ми захочемо. Якщо ми справді ще чогось на цьому світі хочемо. Якщо ми ще хочемо хотіти. Що б там не було і як би там не було — все залежить від нас. За це варто випити. Щоб не говорити потім: і в кого воно отаке вдалося? І не кивати на сусіда...

Рости, малий, рости — добрим!

Будьмо!

... ЩОБ СОБАКА ГАВКАВ І КАРАВАН ПІШОВ

... Роки — як кроки. Тільки довші. Але в головному різниці нема: чим більше прокрокував, тим менше залишилося. А оскільки люди роблять це коли весело, коли сумно, то й усвідомлення того, що рік минув незворотно, проявляється хіба що в прагненні підбити якісь підсумки і набудувати повітряних замків надій.

Держави — не люди. Вони прагнуть міряти свій вік тисячоліттями, століттями чи, принаймні, десятиліттями, але й для них кожний рік — важливий. Звичайно, своїми здобутками і своїми прорахунками.

В Україні теж був 1993 рік. Але підбивати підсумки і при цьому не лаятися дуже важко. Бо якщо не брати до уваги людей, кому рік, що минув, приніс прості житейські радості, якими не втішатися не можна, та тих небагатьох спритників, хто до України-неньки поставився, мов до мачухи, і обдирав її, як липку, набиваючи власну калитку, то і 93-й став для переважної більшості народу роком втрачених можливостей та загублених надій, змінених на виснажливу повсякденну боротьбу за виживання. А для держави цей рік став, на жаль, ще одною віхою дискредитації самої ідеї незалежності — не як можливості мати свій герб, прапор, Президента чи посольства за кордоном, а як спроможності бути справжнім господарем на своїй землі. За таку незалежність України люди голосували, а мають те, що мають...

Саме тому, як на мене, новий рік має стати якщо не переломним, то принаймні визначальним. І в політиці, і, головне, в економіці. Бо можна і жертовно, і благородно, попри все, штурмувати небеса духовності, але коли на землі залишаються голодні діти і підземні переходи, повні стареньких матерів з простягнутими руками, то неважко і спотворити обличчя. Об грішну землю...

(Закінчення на 2-й стор.)

...Щоб собака гавкав і караван пішов

(Початок на 1-й стор.)

Із зовнішньополітичним аспектом нашої незалежності все нібито не дуже й погано: рік закінчується під ашгабатські обнадійливі мотиви. Україна не втратила своє політичне обличчя в СНД, більше того — набула собі союзників серед інших держав-есендівок, які зрозуміли, що Співдружність можна найвигідніше використати тільки як взаємний механізм економічної співпраці. І що економічному та політичному тискові Росії з метою більшої політичної інтеграції, за мовчазної згоди світового співтовариства з такою роллю Росії, можна протистояти тільки спільно.

Складніше — з внутрішньою політикою. Минулий рік закінчився початком передвиборчого марафону, а отже, в 1994 році має бути покінчено з головним українським політико-владним парадоксом — усі політики нібито й порядні люди, а політика виходить неправедна і непорядна. Тож наступні вибори для загального добра мали б відбутися між консерваторами і реформаторами, але дуже схоже, що в політичному герці зійдуться різні клани правлячої номенклатури, «грошові мішки» кримінального і напівкримінального характеру, котрі підтримають нібито незалежних кандидатів, та представники різних політичних партій найрізноманітнішого забарвлення, страшно далеких від реалій буття. На жаль, 94-й цілком може стати роком остаточної дискредитації слів «демократ», «ліберал», «націонал-демократ» тощо. Головне, щоб вони попри всі заяви про єдність не почали «гетьманити» кожний у своїй вотчині.

Чи можуть вибори взагалі не відбутися? Як на мене, цілком. По-перше, коли чи то через політичну провокацію, чи то через невпевненість номенклатури в своїх силах, чи то через масовий соціальний вибух влада піде на надзвичайщину. По-друге, коли через агітацію проти виборів чи політичну апатію виборці залишаться вдома. Однаковою мірою це стосується і парламентських, і президентських виборів.

Мають у 1994 році бути розв'язаними й такі внутріполітичні проблеми, як державний та адміністративно-територіальний устрій України. Бо від цього остаточно залежатиме, чи зможуть помиритися між собою Іван Степанович з Леонідом Макаровичем або їхні наступники. І яке місце у високому «тріо» займатиме глава уряду. І як бути з незалежною судовою владою, з Конституційним судом. А поки що у новий рік перекочували всі «больові точки» суперечки між виконавчою і законодавчою владами: і помітно різне ставлення до Рад, інституту президентства, стратегічної ядерної зброї та Чорноморського флоту, і остаточне визначення, ким кому бути в парламентській, президентській чи парламентсько-президентській республіці. Можливий і цивілізований шлях, коли всі ці питання розв'яже нова Конституція України — ще одна проблема нового року.

На цьому тлі, за умов хаосу, у нас можливий і свій Жириновський. Але в нас він може бути не націоналістичного чи націонал-шовіністичного забарвлення, а суто політичного, диктаторського характеру. В різних регіонах України спостерігається схильність до різних «наці», тому єдиним «фюрером» для Сходу і Заходу може бути той, хто скаже, приміром, так: «Досить хаосу! Я прийду, всіх злочинців пересаджаю, зате наведу порядок, усіх нагодую, вдягну і напою». Загляньте, шановні, до себе всередину: хто не хоче, щоб щось подібне сталося? Багато хочуть, бо найстрашніше перед будь-якою диктатурою — це сподівання людей на те, що посадять не їх, а когось іншого...

94-й рік можливий і як початок реалізації нової економічної моделі, і як продовження нинішньої. Марна справа — читати й пробувати знайти відмінності економічних програм більшості претендентів на депутатські мандати. Але певна різниця все-таки є. По-перше, це два основних різновиди номенклатурного реформування, яке хотіли б здійснити різні номенклатурні клани. Перший — відверто латиноамериканський, коли майбутньою Україною правили б кілька сотень сімей, які, прикриваючись могутністю держави, вже пограбували основні її багатства (умовно: «і надалі все мені»). Другий — поміркована латиноамериканський (умовно: «усе собі, але чимось



можна і поділитися, щоб не відібрали»). За такі шляхи ті, хто останніми роками успішно і жадібно займався прихватизацією.

По-друге, представники так званих нових власників чи середнього класу. Вони обстоюють або ліберальне (шокове), або соціально-ліберальне реформування (з більшими еківоками в бік соціального захисту малоімущих і передачі частини власності працездатним). Вони вимагають визнання економічного статус-кво щодо узаконення існуючих капіталів і проведення роздержавлення та приватизації.

По-третє, традиційні і ліві, і праві, які переконані, що не можна одночасно проводити і реформи, і стабілізацію, а тому хочуть усе для початку жорстко планово стабілізувати.

Отже, рік настав, і людям вибирати, що їм краще в новій Україні. Я ж хочу нагадати читачам слова поета:

Шебуршит колючий снег.
В стужу и во мраке
Мерзнет бедный человек —
Лучший друг собаки.

А ще побажати, щоб у рік Голубого Собаки наше життя ніколи не характеризувалося епітетом, похідним від цього благородного звіра. Собака не винний, що гавкає. Головне — щоб караван пішов.



Володимир СКАЧКО,
оглядач.

В'єтнамська карликова свинка, яку три місяці тому придбав Менський зоопарк, у передноворіччя піднесла сюрприз: без кнурика опоросилася! Привела на світ двійко малесеньких поросяток!

Директор зоопарку Геннадій Полосьмак чухає потилицю не від того дива (ясно, яку «даму» йому підсунули): з легкої руки якогось уболівальника-песиміста на всю Україну розтиражувалася безглузда інформація, що через економічну скруту всіх звірів у Мені розпродано направо і наліво. Унікальна колекція тварин світу перестала існувати. Зоопарк довелося закрити! Отака невесела картинка. Хоча у Мені, що не день, то й живий аргумент-спростування цій нісенітниці: у передноворіччя багато тварин зоопарку немов змовилися — ведмедиця, леопардиця, тигриця, а за ними мавпи, страусиха привели потомство...

— Розвеселить наша малеча будь-якого песиміста, — говорить Геннадій Іванович. — Хай тільки приїжджають до нас частіше в гості. Може, матимуть більше оптимізму. Ми живемо, працюємо попри всі негаразди. І того іншим бажаємо.

Як менська свинка спростовує песимістів

Чернігівщина — не Менський зоопарк. Але ж у подібній неприваблівій банкрутній ситуації її дехто бачить. Голодна. Волаюча. Озвіріла. Все, мовляв, дожилися до ручки. Свої «патріоти» підспівують: голодомор-94 настає!

А тим часом дещо вже й забулося. Як Чернігівщина до «ковбасної революції» 1990 року їздила по масло і ковбаси у Київ та Москву, як «могла» дуже просто і без втрат нервових клітин купити сметану та м'ясо. У червні 1982 року на нараді секретарів партійних організацій та керівників Чернігова перший секретар міськкому КПУ оголосив, що з 1 серпня м'ясо та масло у місті продаватиметься за списками і тільки працюючим — по кілограму м'яса і 200 грамів масла на місяць, одне слово, кладіть зуби на полицю, а гроші на ощадкнижку! Старший інженер Чернігівського облздороввідділу Микола Малиновський саме у ті дні був засуджений облсудом на три роки позбавлення волі за «антирадянські» переконання, бо «говорив, що в магазинах нічого нема, що все роздаємо за кордон і якщо ще трішки так побуде, то трапиться те, що в Польщі. Він вихваляв дії профоб'єднання «Солідарність». Говорив, що у нього зарплата маленька — 120 карбованців».

Тоді профспілки мовчали, наче води у рот набрали. Гласності ще не було! А тепер вона дозволена — то, будь ласка, можна на мітингу й згадати ностальгічно «прекрасні» минулі часи і пообурюватись, як у всьому винна оця незалежність! Тільки Єльцин, кажуть, дуже влучно спростував доморощених плакальників-песимістів: «Я не знаю, де є таке місто Ніжин, зате знаю, що таке «Ніжинська» ковбаса». Як у точку влучив! Може, то й не він сказав. Але ж красиво хтось у Москві похвалив Придесення, бо Чернігівщина годує «Молочною», «Останкінською», «Кальміуською» не лише себе, а й Москву, Брянськ, Гомель. Якщо гастрономи Чернігова заповнені продовольством і чергами (отже, ціни хоч і кусаються, та не дуже!), то, може, і не гріх поділитися лишками з сусідами?

Новорічна статистика ще красномовніша: з 1986 року по 1990 рік в області прокладено 151 кілометр газових мереж, а в 1993 році — 380 кілометрів! Торік збудовано 5500 квартир! Введено в дію втричі більше шкіл (загалом на 6000 місць), ніж попереднього року. Торік темпи будівництва дитсадків зросли у 1,5 раза. Село вперше забезпечило область понад план продовольчим зерном, виконало всі державні поставки м'яса, молока, масла, сиру!

«Хоч пам'ятник незалежності відкривай! — скаже скептик. Та ні. Людям усе-таки важко і складно. Втомлює інфляція. Дратує некомпетентність можновладців. Хотілося б нарешті пожити цивілізованіше. Отже, пострайкуємо? Покричимо, помітингуємо? Може, від того в когось здорового глузду побільшає? Чи все-таки спокійно, діловито попрацюємо? За людей компетентних і чесних на виборах проголосуємо?



Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

Ще не дрова,

Протягом цього року у засобах масової інформації згадувалось ім'я Володимира Ланового. Контексти були різні — мажорні, критичні, улесливі. Діловий, розважливий, непередбачливий Лановий ледве не став натхненником ринкової концепції реформ в Україні. Не судилося. І без жалю залишив уряд.



— Володимире Тимофійовичу, поговорімо не про показники економіки, а про ялинку. Новий рік і Різдво, як не як. То яку ж ялинку справила для себе Україна?

— Як на мене, то ялинку вибирав не народ, а уряди Леоніда Кучми та його послідовника Юхима Звягільського. Ялинка нівроку, якщо вона сягає рівня інфляції. А що ошатна — не скажу, бо з командно- адміністративного лісу.

— Це зараз називають державним регулюванням. Хіба не чули?

— Чув, але не вірю. У Латвії та Естонії, де інфляційні рівні вже не перевищують західнонімецьких, йдеться, справді, про державне регулювання за змістом і формою, а у нас, судячи з ялинки, щось інше — погляньте лишень на ціни, на зарплати. Це вже не іграшки. І хоч ялинка ще не дрова, проте вже не ялинка. На жаль, ні уряд Кучми, ні уряд Звягільського не протистояли гідно інфляції. Більше того, своїми хибними рішеннями збурювали негативні процеси, а вона, інфляція, є звичайним податком на доходи споживачів. Тим часом, подужати інфляцію здатне тільки розумне державне регулювання, оскільки держава її породила. Звісно, якщо змагатися з причинами, а не з наслідками інфляції, як у нас. Будь-який уряд має забезпечити жорсткі умови обміну власної на тверду валюту від експортерів. І взагалі — стимулювати експорт своєї країни. Будь-який уряд має видавати виробникам стільки коштів, скільки він одержав від них. Зрештою, будь-який уряд встановлює кредитні ставки, які перекривають рівень інфляції. Будь-який, проте не український уряд. Через те наша ялинка виглядає дещо куцою, кепсько ілюмінованою...

Не навіки ж нас припечатали...

Ні, в такому селі, як Горбулів, ви, певне, ще не бували!

Бо, скажіть відверто, де ви бачили села чи навіть районні центри, які могли б похвалитися аж трьома пам'ятниками Леніну? А в Горбулеві їх саме стільки! Тобто на кожні 360 дорослих і малих горбулівців — по Леніну.

Правда, один із них, гіпсовий, уже нікуди не годиться. До того ж, заріс кущами, бур'яном. Свого часу його хотіли зіпхнути школі, але педагогічний колектив категорично відхрестився від нежданого подарунка — все ж таки школа, а не якась кунсткамера!

— Не знаю, що з ним і робити! — бідкався колишній голова сільради Володимир Яковенко. — Взяти молоток і... — рука не піднімається! Виховання не те. Мабуть, зніму його з п'едесталу і в підвал захoваю — нехай там живе.

Не зняв. Зате самого зняли. Тепер на його «п'едесталі» — Тетяна Пилипенко. «Нехай Леніни стоять. — каже вона. — Не в них нині проблеми. Село стало взагалі безправним. Дійшло вже до того, що приїздять із Черняхова «десанти» районних організацій і вирубують наші лісосмуги. Вибирають не сухостій, а найкращі дерева...»

Є в селі дві культові споруди — церква і костьол. Правда, костьол давно колишній. І, можливо, назавжди.

— Раніше в Горбулеві та багатьох навколишніх селах жило чимало поляків, — розповідає пенсіонер Олександр Мартиненко. — На свої релігійні свята вони з'їжджалися до костьолу. Та десь у тридцятих роках іменем радянської влади його закрили і переобладнали під клуб. Крутили кіно, ставили концерти, колгоспні збори проводили. Під час окупації костьол знову став діючим. Тоді ж відкрилась і церква, на території якої до війни були майстерні машинно-тракторної станції. Коли наші війська визволили село, православний храм уже ніхто не чіпав, у ньому й досі службу правлять. Костьол же відразу перетворили на склад. Я сам біля нього сторожував...



Останні роки тут уже й складу немає. Двері обірвані, вікна вибиті. Одне слово, вбиральня для перехожих.

— У Горбулеві поляків майже не залишилося, — повідав мені Яковенко. — По війні вони масово виїхали звідси. Щодо костьолу... Добротне приміщення. Якщо відремонтувати, можна для хорошої справи використати. Спортзал, наприклад, обладнати...

Не обладнав. Тепер черга за Тетяною Анатоліївною про «хорошу справу» думати. «Думай не думай, — каже вона, — а грошей на ремонт катма!»

На відміну від костьолу Покровська церква — мов лялечка, як у миру кажуть. Чепурна, свіжопофарбована.

— Їй майже 550 літ, — каже колишній паламар Федосій Ковальчук. — Уся з дерева. Діди наші розповідали, що тут вона і рубалась, і тесалась. А стояла на палях. Це вже потім підмурок зробили. Шкода, дзвіницю зруйнували — розібрали на потреби МТС. Два дзвони на ній було. Один із них більше десяти центнерів заважував. Приводили його в дію аж три дужі чоловіки. Далеко линули могутні звуки. Може, ви знаєте, де б нині такого дзвона купити? Ми б великі гроші за нього заплатили. А то причепили диск од колеса машини...

Місцевий колгосп називається... О, це ціла кумедія, про яку несила не розповісти! Спершу він носив ім'я Леніна. Потім колгоспники назвали його «Батьківщина». Всі документи були оформлені, затверджені у високих інстанціях, залишалося єдине — замовити нову печатку. Де її виготовляли, невідомо, але печатку до Горбулева нарешті надійшла. Вмочив голова цей атрибут влади в чорнильну подушечку, для солідності хукнув на нього і з силою гупнув ним по чистому аркуші паперу. А коли відняв печатку від аркуша, всі остопіли — на білому тлі синіли маленькі літерки: «Житомирська область, Черняхівський район, колгосп «Родина».

Дві доби вирували колгоспні збори, на яких горбулівці відстоювали «Батьківщину». Зрештою начальство вирішило так: нехай усе залишається на своїх місцях — колгосп «Батьківщина», а печатка «Родина». На цій дурниці й розійшлися. У всіх офіційних документах писали: «Батьківщина», а припечатували їх «Родиною». Але верхи не витримали цієї «наруги», адже печатка — штука серйозна, ваги державної, без неї і колгосп — не колгосп, і люди — не люди, тож: «Перейменувати на «Родину» — і крапка!» Так і ввійшли поліщуки до «Родины». Правда, від старших можна й тепер почути: «Ми — з «Батьківщини!»

У заступника голови колгоспу Бориса Ковальчука настрій був зовсім не новорічний. Та й звідки йому взятися! Каса господарства порожня. Вже третій місяць нічим видавати людям зарплату. А треба ж іще фінансувати місцеву лікарню, будинок культури, лазню... Державі здали зерно, м'ясо, хміль, але вона не поспішає розраховуватися.

— Виростили картоплю і з'ясувалося, що вона нікому не потрібна, — зітхає Борис Миколайович. — По всій області з нею мотався: «Купіть! Пропаде!» Ледве на крохмаль здав. З льоном та ж сама морока вийшла. Ще б трішки — і згнив би. Тепер під ці культури змушені зменшувати площі. Якщо раніше картоплю вирощували на 320 гектарах, то цього року — лише на 90.

— Не думаєте колгосп перейменовувати? — запитав я.

— Що це дасть? — сумно усміхнувся Ковальчук. — Скільки вже всього перейменували, а толку? Ви колинебудь бачили, щоб відмовлялися від картоплі й льону?

Мабуть, я був не правий, коли сказав, що ви в такому селі, як Горбулів, ще не бували. Тут ті ж самі проблеми, що й по всій Україні! І у всіх та ж сама думка: в новому році буде краще.

Я йшов селом і світлішало мені на душі. Селяни, забувши про всі негаразди, як і завжди, готувалися до свята. З дворів долинав запах свіжокопченого сала, м'яса, щойно спеченого хліба... Люди при зустрічі усміхалися, жартували, запрошували одне одного в гості. І навіть не обурювалися, коли «за графіком» гасло в їхніх будинках світло, адже в кожного в запасі є гасова лампа.



Ні, з такими людьми нам не пропасти! І Батьківщину будемо писати саме з великої літери. І без лапок. Бо писатимемо працею, розумом, любов'ю.

Олександр ВИНОКУРОВ.

Житомирська область.

Спробуй, забери!

Голод не тітка. Енергетичний

У «Голосі України» вже сповіщалося, що об'єднання «Чернівецький машинобудівний завод» освоїло випуск установок, спроможних переробляти газовий конденсат на пальне. Ці міні-заводи потужністю 12 тисяч тонн продукції на рік, призначені для експлуатації малодебітних свердловин, вкрай потрібні українським газовикам, оскільки прості в роботі, високопродуктивні й мобільні. Однак донедавна вони не мали споживачів у нашій державі, ними цікавилися виключно в країнах близького зарубіжжя.

Але енергетичний голод зробив своє. Кілька установок замовили колективи об'єднань «Полтаванафтогазгеологія» та «Харківтрансгаз». У першому кварталі наступного року вони будуть змонтовані на малодебітних свердловинах і почнуть випускати дефіцитне пальне з конденсату голубого палива.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Яка ж то кухня без комбайна...

З нового року перша дослідна партія кухонних комбайнів з полтавською маркою зійде з конвейєра виробничого об'єднання «Продмаш». Як вам подобається? Міксер, соковижималка, м'ясорубка в одному комплекті та ще й з регулятором швидкостей, різними насадками, формочками.

Полтавський кухонний комбайн річ унікальна в тому, що його виробництво спроектовано і провадиться місцевими умільцями. До речі, не на профільному підприємстві. А всього в наступному році на «Продмаші» планується запровадити у виробництво 50 видів нової продукції.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

А винограду з «Привітного»?

Сто тонн свіжого столового винограду відправив для реалізації у Київ та Харків радгосп-завод «Привітний» Судакського району. Ці янтарні грона надзвичайно смачних сортів «Асма» та «Італія» були закладені в холодильні камери господарства під час збирання врожаю. І от тепер, у передноворічні дні, радгосп- завод вирішив частину винограду реалізувати, порадувати жителів промислових центрів України. Свіжі, наче щойно зрізані з кущів, виноградні грона стануть для багатьох неодмінною окрасою новорічного столу.

А найближчими днями у промислові міста нашої держави з «Привітного» підуть машини-рефрижератори, навантажені свіжими добірними грушами.

Олександр ПЛАТ.

але вже не ялинка

— Авжеж, з енергоносіями непереливки. До того ж, від'ємне торгове сальдо з Росією...

— За рік підскочило щось до півтора мільярда доларів. Даруйте, вихопилась цифра. Втім, це мої підрахунки, під ялинку їх не кладіть.

— Володимире Тимофійовичу, який ваш знак зодіаку?

— Близнюки.

— Кажуть, у вас вже дорослий син?

— Вчиться в економічному університеті і шпетить викладачів, які переконують його, що Ленін помилявся тільки в політиці, а в економічній науці був-таки генієм. Але я маю ще й малого сина, — він і досі вважає, що його тато працює міністром.

— Тато міністром уже не працює, а очолює центр, я б сказав, непопулярних реформ. Хто вас сьогодні підтримує? У передпокої я чув англійську, іспанську мови.

— Бізнесмени цікавляться. І не лише іноземні, а й українські. Підтримує ряд партій центристської орієнтації, незалежні й офіційні профспілки. Для мене це чимало важить. Оскільки завжди прагнув, а тепер і поготів, якоюсь мірою зберегти на цій землі власне розуміння культури, менталітету, фаховості. І довести людям, що майбутнє України — за ринковими реформами, не інакше. Це, як і демократія — найгірша річ, але ліпшої людство не вигадало.

— Ваш прогноз на майбутнє?

— Якщо візьметься, як треба, за справу уряд реформаторів, Україна зустріне наступний Новий рік з іншим настроєм.



Живуть же люди!

БОРДОСЦЯМ НЕ ВГОДИШ

У Бордо снігу не буває ніколи. Є усе інше... Бракує тільки снігу. (До речі, комерсантам пропоную зайнятися бартером.)

І, щоб підняти настрій незадоволених французів, місцеві бізнесмени, а також муніципалітет замовили для міста 100 чудових пластикових (що не горять) білосніжних ялинок.

І знову не вгодили... Подарунок до Нового року трохи зіпсував настрій: 100 штучних ялинок коштували місту 700 тисяч франків!

— Можливо, це й гарно, — говорить 21-річна Віржіні Дрюан, - але коли взнаєш про ціну такої втіхи, то хочеться нагадати про інші пріоритети. Скажімо, дві ялинки коштують стільки ж, скільки студент платить за рік навчання.

І така думка в Бордо поширена: вартість ялинок, справді, перевищує їхню якість. Люди малозабезпечені вважають, що ці кошти краще було б віддати на притулок або хоча б на гарячі обіди для безпритульних, тих, що втратили роботу і соціальний статус у суспільстві.

Комерсанти та муніципалітет іншої думки: місто може дозволити собі хоч раз на рік розкішне свято.

— Так, це дорого, — говорить пан Анрі Пон, муніципальний радник, головний ініціатор придбання ялинок. — Але вони хоч трохи пожвавлять свято в кінці року. Цього разу Бордо матиме мінімум декорацій.

Подейкують, що ялинки ці вишикувалися серед міста не тільки, щоб пожвавити свято. Бо з'явилися вони напередодні «невеличкого» візиту Президента Франції Франсуа Міттерана, що приїхав на відкриття нового мосту через Гарону — Арсен.

Як на нас, немає нічого дивного у тому, що місто готується до приїзду Президента країни. Бордосці ж гадають: можна бути й економнішим.

Одне слово, нам би їхні проблеми.

Наталя ФІЛІПЧУК.
Київ—Бордо—Київ.

Щось новеньке

КРАСУНІ ДЛЯ ФРАНЦУЗІВ

На замовлення французьких фірм з лісорозсадників Луцького, Володимир-Волинського та Маневицького держлісгоспів Волині відправлено понад 20 тисяч штук сріблястих ялинок. За кожне деревце французи платять нам по 2,1 долара. Викопують ялинки з корінням, загортають його у пакети, а тоді відправляють. Справа в тім, що після різдвяних свят ці ж ялинки, які прикрашали оселі, не викидають на вулицю, як робиться у нас, а висаджують у відкритий грунт. Може, і нам би варто повчитися такої хазяйновитості?

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Що було, що буде...

ВОРОЖИЛА ЦИГАНКА НА РИНОЧКУ

«Золото, золото, золото...» — бубонять тихенько цигани на херсонському ринку, сподіваючись придбати дорогоцінний метал. А літня жінка хапає перехожих за руку і пропонує свої послуги ворожбитки. Коли надвечір «тьотя Валя» (так начебто її звати) розсовувала по кишенях зароблені гроші, я вирішив скористатися її пророцтвами.

— Ворожбитка з мене неважна, — несподівано заявила жінка, — я не екстрасенс. Але перед Новим роком згадала материнську науку, щоб утішити саму себе і трохи підробити. Лінії на руці, карти, багато чого іншого показує, що надалі житимемо краще.

З її слів виходило, що «начальник» підвищить мені зарплату за, як висловилася циганка, «козацьке сумління» на роботі. У квартирі меблі не розсохнуться, а головне — насипана біля дверей недоброзичливою особою земля з кладовища не матиме магічної сили. Усі таргани чомусь розбіжаться до інших осель...

— Даруйте, але чи не виходить так, як у жартівливій пісні: якось ворожці випав валет, що пророкував їй, сторічній бабусі, гаряче кохання? Давайте поговоримо серйозніше. За скромними підрахунками, в області більш як 2000 циган, і багато з них приїжджає з районів, щоб «поживитися» на ринку. Отже ворожіння — добре, а турбота про хліб — краще?

— Правда твоя. Я завжди застерігаю клієнта: маєш лише шанс успіху! Та якщо не прислухатимешся до серця, не працюватимеш, то замість шансу буде дуля. Важко зараз живеться українцям, циганам, усім. Їздимо по містах, щоб скуповувати одяг, цінні речі. На виробництві — скорочення, он мій родич біля прилавку раніше був у радгоспі, а зараз промишляє на ринку, чим доведеться. Добре, що в Україні нас не кривдять. Хіба що міліція інколи потрясе, але ми не ображаємося: закон є закон. Краще, звичайно, не потрапляти їй на очі. Тепер на Херсонщині перебираються жити нові циганські сім'ї. Кажуть, що тут спокійніше, ніж у Росії, немає Жириновського.

— Ви за виборами стежили?

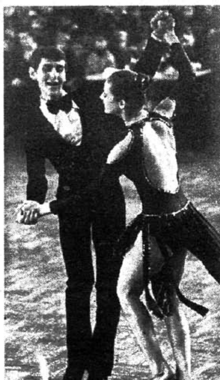
— Ні, у політику, голубе, не лізємо, та скажу: незабаром в Україні буде краще, турботливіше начальство, обласне теж, схоже, поступиться іншим кандидатурам. Удачливішою бачу долю своїх дітей. Вибачте, але побіжу їх годувати:

... Скільки я спостерігаю за циганами, ніхто їм золота не продав. І подумалося: цей метал для них — одночасно і символ, і ознака, і реальна гарантія стабільності життя, надія на кращу долю.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсон.

Шоу

ВІДЕНСЬКИЙ БАЛ ПО-КИЇВСЬКИ



Афіша, як відомо, це той же плакат, тобто тип гласності — усе сповіщає відкрито, на повен голос. Приходь туди й туди, побачиш (почуєш) те й те. Запитань нема. Прочитав і біжи, якщо маєш час і натхнення. Ця грацїйна афіша прикувала увагу враз: «Віденський бал... У приміщенні Національної опери... У новорічну ніч... Атракціони, лотереї... Музика Штрауса, Легара... до ранку». Квитки?! Про це — нічого.

Кидаюсь до телефона. Джерело, більш-менш поінформоване, каже: «О-о-о, справді бал. Ну, що ви, хіба не знаєте, як у Віденському оперному прийнято? (Зіщулююсь до невидимки. Та не знаю я, як у Віденському оперному!) Це там традиція... З глядачевої зали виносяться крісла. Натомість ставляться ялинка, столи із смачними наїдками. Їх, до речі, вже завозять. (Розмова відбулася за тиждень до того). Словом, усе, як треба. Дами у вечірніх сукнях, кавалери — у смокінгах. Цивілізовано! І в нас так буде!»

А тепер, шановний читачу, зажмуртеся на хвильку: вхід на бал— 100 доларів, столик з наїдками — ще 500 доларів!

Ох і Національна опера! За таку ціну можна й сусальною позолотою закусовать — її там після останнього капремонту видимо-невидимо. Так ні, наче б на респектабельну публіку очікують — державні чиновники, дипломатичний корпус. Ну, значить сусальну позолоту мінятимуть на справжню.

Слава Богу, про квитки нічого не можу розвідати — одні посилають до інших. Маленька втіха — транслюватимуть по УТ. Звичайно, спочатку розкажуть людові про остаточно вивірену державну економічну програму. Про стабілізацію курсу карбованця. Про нове дихання підприємств. Про приватизацію, ну, хоча б землі. А, може, краще не треба таких казок? Із сусідньої держави вже спробували показати по Останкіно зустріч нового політичного року. Що з цього вийшло, всі знаємо. Нехай вже буде просто Віденський бал. Подивимося й ми. Такого ще в нашому селі не було.

К.С.

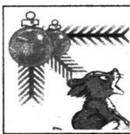
Дитячим пензлем



Малюнок Маші БЄЛКІНОЇ.

Фейлетон

ЧИ ВАРТО МІНЯТИ «УКРАЇНСЬКИЙ



Настрій у Діда Мороза був кепський. Ситуація й справді здавалася критичною. Картаючи себе за те, що рідко читав газети, старий почав на пальцях лічити нові суверенні митниці, які наче з-під землі постали на його шляху з рідної Лапландії сюди, на Південь. Хіба що кашкети різні — коричневі, зелені, блакитні, а далі — одне й те ж: «Що у санях? Розв'яжіть лантуха». І хоча Дід швиденько навчився оперувати модним словосполученням: «гуманітарна допомога», це не рятувало. Які ліцензії, які консульські документи, які візи санітарних служб? Адже перед вами, панове, — звичайнісінькі дитячі подарунки!

Дивна річ: при слові «подарунки» обличчя митників не те що не теплішали, а навпаки, суворішали, нібито у санях лежали контейнери зі збагаченим ураном. «Без відповідних паперів ці подарунки — контрабанда. Лантухи — оцей і оцей — конфіскуються. Рушайте, не затримуйте черги».

Веселішали хіба що олені, бо вантаж дедалі легшав. Зате дедалі важче ставало на душі у Діда. Сани були порожні... Попереду вимальовувалася двоїста перспектива. Або зіграти на руку батькам—песимістам, які втокмачують діточкам, що Дід Мороз з подарунками приїздив лише за часів застою, а тепер, за реформ, привозить лише чергове підвищення цін. Або — якось викручуватись, аби не підвести діточок батьків- оптимістів.

Дід обрав інший шлях. Для початку слід було зорієнтуватися. Старий поплентався до поблизького міста.

Столиця зустріла несподіванками. У кіосках «Денді» рідну для Діда фінську валюту не взяли, зате якась жменька людей, придивившись до його червоного вбрання, затягла старого до свого середовища, яке ховалося від мряки під прапорами такого ж кольору. Там йому почали доводити необхідність голосувати на березневих виборах саме так, як вони радять.

Ледь скараскавшись від участі в політичній боротьбі, притулився до юрби зосереджених людей, в лексиконі яких весь час повторювалися знайомі слова: «Польща» і «бізнес». Подумки зліпивши їх докупи, старий зрозумів, що вихід знайдено. Згодом було злагоджено із харчами: на базарі вдалося придбати шмат сала, видавши селюкові фінські марки за німецькі (на що тільки не підеш заради ідеї!).

... Настала ніч, і олені — хащами (ще на дві митниці «гуманітарної допомоги» вже не було) — нарешті перетнули кордон. Видряпавшися з лісу на шосе, сани хутко покотилися територією іншої держави. Дід увімкнув кишенькового приймача, з яким ніколи не розлучався, і налаштував його на місцеву хвилю. Передавали огляд преси. Старий зацікавився заголовками статей: «Густа мережа мафії», «Куди не глянь — мафія», «Анатомія мафії», «Поліцейські та рекетири», «Полювання на продавців з-за Бугу», «Українець — убивця», «Українець — упир Варшави». Весь час згадувався якийсь Орест С., затриманий поліцією за підозрою у скоєнні цілого ряду вбивств жінок у Варшаві. Діда здивувало, що про три десятки інших затриманих у цій справі громадян Польщі преса не прохопилася жодним словом, а от про Ореста згадують усі газети, і неодмінно підкреслюючи, що він — українець. Щоправда, наступного ж дня з'ясувалося, що Орест не винний, але в уяві Діда словосполучення «вбивця— українець» таки засіло.

І ГЕЛЬМУТ КОЛЬ СМІЯВСЯ, ЯК ДИТЯ...

Уві сні та наяву



Потяг гуркотів, у серцях гупало, а довкола біліли баварські вершини. Здавалося, що цій подорожі не буде кінця-краю. Невелика компанія, яка окрім нас скористалася цим напрочуд оригінальним маршрутом, уже давно вийшла «на сніги». Остання станція промайнула десь у забутому Богом і людьми межигір'ї. Спостерігаючи у величезному вікні вагону часів Франца-Йосифа за чарівним ландшафтом, можна було подумати, що ми не в Європі, бо в оманливій мряці ніби виднілися непальські тисячники. І ні душі... Чим далі, снігу прибувало, шпали замело, і потяг надривно стугонів. Як з'ясувалося згодом, колія в два боки вже скінчилася, тому ця лінія була тоненькою ниточкою зв'язку зі світом.

Мій колега дрімав, я нервово тинявся межи лавок і картав себе за неприпустиму помилку: їхати в таку хуртовину незнайомими німецькими дорогами можуть тільки божевільні. Ми радісно зривалися, коли кілька разів серед гір з'являлися маленькі цятки. То були любителі пофраєрувати на лижах. Але вони через кілька секунд зникали в далечині.

Ще жевріла надія, що раптом серед цієї гірської царини зайде кондуктор, спитає про наші квитки і скаже, що ми їдемо правильним шляхом і незабаром будемо серед людей. Адже позаду — кілька пересадок, десятки маленьких містечок, плутанина з потягами, поради чергових на станціях і, нарешті, потяг, який нібито мав довезти нас ближче до Батьківщини.

За цих невеселих роздумів потяг несподівано різко загальмував і став. Ми зрозуміли, що час залишити геніальний витвір людської технічної думки. Зваливши на плечі далеко не легкі пакунки, ми скочили на криту деревом платформу. Наші прохання до всевишнього були немарні, бо, роздивившись довкола, серед снігу, неподалік якоїсь хатки, де, певне, колись ховалися від морозу солдати Наполеона Бонапарта, побачили постать людини. На душі потеплішало (адже ми не самотні!) і радісно рушили до неї. Кремезний чолов'яга зустрів нас із невимовним здивуванням. А ми в свою чергу після перших речень, що стосувалися цієї місцевості і подальшої нашої дороги, порозз'являли роти: перед нами стояв нинішній лідер Німеччини.

...У теплій альпійській хатині, де часом любить ховатися від політики і політиків німецький канцлер, господар частував нас гарячим вином, ділився враженнями про відвідини України і голосно сміявся разом зі своїми помічниками з наших оповідок і подорожніх пригод.

Звичайно, німцям важко збагнутити, чому два українські журналісти, їдучи з Мюнхена до Праги, турбувалися не про зручність і швидкість, а діставалися до першого чеського селища Железна Руда, роблячи гак коло німецько-швейцарського, німецько-австрійського кордонів. А ми ніяк не могли їм пояснити, що погодилися на пересадки і довгу дорогу, бо заощаджували кожний пфеніг. Коли в кишенях гуляє вітер, то ладен їхати на старих потягах, хоч би через Ватикан.

Згодом добрі господарі, які дали нам притулок серед заметілі, відпровадили нас уже на інший потяг, що прямував до Чехії. Варто було так помучитися, щоб розсмішити «старого приятеля» України. Отож-бо радимо і вам: їздіть з Мюнхена до Праги з десятьма пересадками...

Тарас ПЕТРІВ.

Мюнхен—Київ.

Прем'єра

БЕНЕФІС ТЕТЯНИ ЛАВРОВОЇ

МХАТ імені А.Чехова, який завжди тішив своїх численних шанувальників передноворічними сюрпризами, не зрадив своїх традицій. Напередодні свята відбулася прем'єра вистави за п'єсою Т.Уїльямса «Молочний фургон тут більше не зупиняється». Постановку здійснив В.Долгачов на новій, камерній сцені театру.

Найзнаменніше, що ця вистава — бенефіс чудової актриси Тетяни Лаврової, яка в такий спосіб відсвяткувала тридцятиліття своєї творчої діяльності.

Для багатьох театралів і шанувальників кіно, котрі добре знають Лаврову, така серйозна цифра — справжнє одкровення. Дехто й подумати не міг, що ця молода жінка уже має такий великий творчий стаж. А «Молочний фургон...», де Тетяна Лаврова зіграла героїню, старшу від актриси на кілька десятиліть, — чудовий новорічний подарунок усім глядачам.

Валентина ПОПОВА.

Москва.

Дитячим пензлем



Малюнок Марини ***МАТВІЙЧУК.***

ЗНІМОК НА ЗГАДКУ

У Рівненському аеропорту чекали на прибуття американського літака. Людей у цивільному було небагато: представники адміністрації, кілька медиків, хлопці з піднятими комірами, журналісти. Всі ж інші — військові. У центрі залу, склавши гіркою «триповерхові» похідні рюкзаки з широкими м'якими лямками, розташувалися американці. Всі у «камуфляжі», годі розібрати, де сержант, а де полковник. Акуратно складені чорні берети позапихали в якусь із безлічі накладних кишень, жваво про щось розмовляють, сміються. Це — військові спеціалісти. Вони прилетіли до Рівного кілька днів тому, з першим вантажем гуманітарної допомоги, вивчили обстановку. Тепер ось чекають на літак, щоб летіти додому .

На лавах попід стінами залу — наші солдатики. У довгих шинелях з колючого сукна, у кирзових чоботях. Чомусь невеселі, тихі. Зрідка перекинуться словом-другим, а то все спостерігають за гостями.

Та ось комусь з американців сяйнула думка сфотографуватися з українськими військовиками на пам'ять. Наші хлопці зніяковіли, почувши пропозицію, спочатку опиралися, а потім таки пішли.

Глянув я на обличчя тих, що позували, — серце аж наче зайшлося. Американці — та, всі ж до одного! — з гордо піднееною головою, з яскравою усмішкою на обличчі, а наші — як з каменю витесані. Наче на якійсь примусовій роботі...

Американцям є чого бути задоволеними — вони живуть, як люди. А ми? Хто нашу душу закутав у сіре колюче сукно і не випускає на волю? Хто нас взув у найгеніальніший витвір убогого розуму — кирзові чоботи? Скажете, доля? Така доля дарована Богом Україні — віками гнути спину, погано їсти, убого вдягатися і не сміти щасливо й сонячно усміхатися світові?..

Е, ні, паночки, помиляєтесь! Он десь узявся в залі молоденький старший лейтенант Українського війська. У шинелі ще, правда, хоча й з тоншого сукна. Поки що. Але вслухаймося, як він легко й невимушено строчить по-англійськи. І усмішка в нього — геть чисто, як і в його американських співрозмовників. У хлопців з піднятими комірами відразу аж вуха подовшали...

І ось у кутку помічаємо двох наших вояків — не у свитках-шинелях, а у захисних куртках і черевиках на грубій підошві. Тож і почуваються певніше, ніж оті, підперезані дідівськими ременями...

...Трохи відлягло. Значить, не вічна шинеля, надягнена на нас з чужого плеча. Знімемо її, трикляту, щоб ноги у довгих полах не заплутувалися. І осоружні кирзяки знімемо. І навчимося усміхатися одне одному і всенькому світові. І не будемо виглядати з-за хмар літака із заморськими передріздвяними пожертвами...

Щасливого польоту, симпатичні американці! Щасти!

І вам, і нам!

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне,



Ба, Шарикови!

Анекдот під майонезом

Пасажирські поїзди, що відправляються з Херсона, жартома називають товарними. І є за що: під час останньої комплексної перевірки виявлено кілька центнерів ковбаси, що призначалася для зарубіжжя. Але це ще не анекдот. Анекдот — ось. Павло К., завантажившись майонезом, збирався вигідно продати його у Петербурзі. Місцевих контролерів він обійшов, але чернігівські митники висадили Павла з поїзда. З горя чоловік (закодований цілителями проти алкоголізму) так напився, що ледве дістався додому.

Іван ГОРОБИНА.

Херсон.

Шлюбна ніч у витверезнику

Що пізно ввечері міліцію викликають до кафе, це, здається, зрозуміло: де багато п'ють, там рідко уникають бійки. Цього ж разу бійка зав'язалася на весіллі. Коли прибув наряд, одні гості вже мирно спали, інші розбіглися, а з'ясовували стосунки між собою лише ...молодята. Примирити їх, геть п'яних, не вдалося, і міліції нічого іншого не залишалося, як запропонувати молодим провести першу шлюбну ніч у медвитверезнику.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Прогноз лелі Ванги

Подейкують, що минулого тижня одній високоповажній особі з Софії довелося чекати весь день, щоби потрапити до 82-річної віщунки Вангелії Гуштерової — баби Ванги. До речі, зараз вона наполягає, щоби її звали не баба, а леля — тітка. Люди з оточення лелі Ванги стверджують, що за всю свою практику вона прийняла майже мільйон чоловік с усього світу. Порад по телефону вона, як правило, не дає. Але оце для «Голосу України» вдруге напередодні чергового Нового року зробила виняток.

— Лельо, доброго здоров'я, це з України вас турбують. Одне запитання, яким буде наступний рік для України?

— Крові не бачу, пороху також немає, — лаконічно відповіла віщунка.

Фейлетон

СНІКЕРС» НА ПОЛЬСЬКИЙ?

...Огляд преси змінила поліцейська хроніка. Дід у півуха слухав висновки місцевих криміналістів про те, що, коли 1992 року розбійні напади на транспорт здебільше робилися тільки вночі, то тепер бандити перейшли на цілодобове «обслуговування» не тільки автотуристів з СНД, а й машин з польськими номерами, про те, що «мито» рекетирів з кожного туриста — «торгівельника» збільшилося до 400 тисяч злотих, а з легкової машини — від 100 до 400 німецьких марок, що у польських тюрмах на кінець червня 1993 року перебувало понад тисячу громадян України, та безліч іншої інформації, яка, втім, його не лякала: що взяти з бідного?

Наївний! Не встигнув він біля найближчого колодязя напоїти оленів, як поряд скреготнув гальмами «мерседес». Неквапом підійшли двоє. «Валюта? Телеапаратура? Харчі?» Дід тицьнув під носи грабіжникам загорнуте у газету сало. «Цей український снікерс» сам їж. А от один папірець ти підпишеш. Що продав нам оленів разом із саньми». У Діда перетяло дихання, причому не так від подиву, як від пістолетного вічка, спрямованого на його перенісся. «Але ж, де ви бачили Діда Мороза без оленів?» «Нічого, у наш час «шокової терапії» кожен має чимось поступитися. Ти — транспортом. Ну, підписуй мерщій!».

Поставивши підпис під актом про купівлю—продаж, Дід простягнув було руку по гроші, але натомість дістав відповідь, що олені разом з саньми приватизовані. Стояв і сумно дивився, як його улюбленців прив'язували до мерседесового бампера. Втім, старому вистачило почуття гумору, щоб оцінити новий для нього вислів: «сало — то український снікерс». Далі почвалав пішки...

На варшавському базарі пощастило продати кожуха як новомодну дублянку і обміняти рідну фінську валюту на злоті. Це вже було щось. Втім, явно замало, щоб накупити подарунків і з ними вчасно дістатися назад, до міста над Дніпром.

І Дід вирішив шукати роботу. Сусідка по лаві, на якій відпочивала, популярно пояснила, що для гарантованого заробітку приїжджим з України краще бути молоденькими білявими снігуроньками, ніж сивими дідуганами. «Наші «Наташки» обслуговують усі польські робітничі гуртожитки, — гордовито пояснила розмальована красуня. — А собі напитуй «чорну роботу», нелегальну. Щоправда, платять половину того, що заробляє поляк, але за місяць матимеш стільки, скільки в Україні за рік. Але май на увазі — ніяких страховок, ніякого медичного обслуговування, ніякого поліційного захисту. Ти — ніхто, тебе для властей просто не існує. Ризикнеш?»

Згадавши, що все життя довелося порати оленів, невдовзі Дід уже розносив солому худобі на поблизькій фермі. «Українського снікерса» вистачило ненадовго, зате інколи — для насолоди — дозволяв собі побавитися польським. Тим більше, що десь почув: калорійність у них однакова.

Поневіряння Діда Мороза занотував з його слів

Володимир САВЦОВ.

Варшава—Київ.

Діди наші

Приємних вам колізій!



Схоже, ми готові шанувати наших дідів не з обов'язку, а з поваги. Бо те, на що ми нині дивимось, роззявивши рота, вони вже бачили-перебачили. Мені заперечать: а комп'ютер? а стриптиз?! Придумайте щось смішніше. Бачите оце фото? Знято його 1940 року, якраз Червона Армія перейшла бессарабський кордон. Оцей самий фотогенічний лейтенант з комісаром бригади поїхали шукати вина. Зирк: будиночок з веселою вивіскою. Ех, погано не знати молдавської мови. Ну, нічого, зайшли. Їм налили шампанського й дали альбом з голими дівчатами: вибирайте! Згодом зайшла хазяйка: кого вибрали? «Всіх!» — відрубав комісар. Ого! Тут вони, всі шістнадцять юних бордельних дівчат, і вишикувались, у прозорих сорочечках. «Радянська влада звільняє вас од цієї роботи!» — проголосив комісар. Отакі були наші діди в юності. А ви кажете — стриптиз.

Про оце фото одна сучасна дівчинка зауважила: не люблю красунчиків. Що ж, її діло. Але через рік після того він вже не був таким красунчиком — німецька куля під Каховкою пробила щелепу. Два роки госпіталів, лиш уявіть собі.

Втім, знайомтесь — В'юник Андрій Олексійович. Йому пішов 80-й рік. У деяких енциклопедіях його прізвище — одразу за Врубелем. Хто він? Зараз дізнаєтесь. Але він — один з наших Дідів. Вам того мало? Доживете — поговоримо. Ах, ви хочете говорити тепер? Ну, тепер так тепер. І тема є актуальна: як стати к и м о с ь у несприятливий для цього час.

В'юник народився в селі на Сумщині. А к и м о с ь себе відчув, коли простий олівець коштував 7 мільйонів. А про існування фарб він лиш здогадувався. Одначе після семирічки подався до Київського художньо- індустріального технікуму. В торбу мати поклала варену курку. Перший іспит: скопіюй багатоколірну композицію, не маючи зеленої фарби. За підказку попросили курку. Віддав. Сказали: змішай жовту й синю. Не повірив. Але змішав. І закричав на весь клас: «Зелена!!!» Хлопці ляпнули: тебе виженуть. Але В'юника прийняли. Бо так міг кричати лише Художник.

Але це був початок 30-х, стипендії не давали, гуртожитку теж, їсти чортма, і він став учнем донбасівського слюсаря на знаменитій шахті 17-17 БІС. Його там любили. Бо вмів робити чудові фінки з грушевими колодочками. Бо знав секрет загартування зубил. Розжарене зубило швидко міняє колір від жовтогарячого до фіолетового. Треба спіймати відтінок, найкращий для загартування. Тоді зубило буде вічне — на відміну від свого майстра, у котрого тоді, на початку 30-х, був широкий вибір смертей. Не лише від голоду. Приміром, наш герой в юності був г р а д у с н и к о м. Знаєте, що то? Ну, коли баби женуть самогон, а пацана кличуть куштувати на міцність. Так звик куштувати, що аби не пішов в армію — пропав би. Про це він любить згадувати при скромній чарці й досі, у свої вісімдесят.

... Коли людині 33 роки, вона вже повинна мати учнів і послідовників. Андрій В'юник, колишній слюсар і фронтовик, у свої тридцять три тільки став студентом. Ще через кілька літ закінчив відділення графіки Львівського худінституту. Сказати, що він після цього став художником — нічого не сказати. Він — збирач скарбів, винятковий культуролог, яких будь-яка нація завжди має одиниці, якщо взагалі має. Пожалію читача, не писатиму про 50-тисячну В'юникову колекцію українських екслібрисів, не перелічуватиму його книг і статей, не писатиму навіть про героїчну участь В'юника у створенні першого в СРСР Музею книги. Але про одне все ж скажу — бо якщо є на світі неймовірні речі, то це саме те. Після війни В'юник почав збирати все, що стосується української графіки і її 900-літньої історії. Збирав, не сподіваючись на публікацію, незважаючи на ризик сісти до тюряги за націоналізм. Бачили б ви ці товстелезні папки. Там — тисячі, можливо, сотні тисяч копій та оригіналів — невідомих, маловідомих, тих, що вважаються втраченими. Плюс — описи до них. От ви кажете, що діди наші комп'ютерів не бачили. Згоден. Але — навіщо їм? Вони — як В'юник — самі собі суперкомп'ютер, академія, науково- дослідний інститут, що хочете. Справді — те, що Андрій Олексійович за 40 років зібрав, міг би зібрати і якийсь НДІ, а комп'ютерові — й взагалі все те — на один раз чхнути. Але ж не було такого розумного комп'ютера й такого мудрого НДІ. Був — є — В'юник.

Ми з вами ще не встигнемо похмелитися після всіх свят благословенного місяця січня, як у видавництві «Мистецтво», дасть Бог, з'явиться альбом В'юника «Українська графіка XI — початку XX століття». Я бачив макет того альбому у видавництві. Я вмер од щастя й гордості — така це розкіш. А В'юник тим часом неспішно готує ще один альбом — там будуть нині неповторні 20-ті, 30-ті... Так вип'ємо ж... або, як казав наш спільний знайомий, покійний нині мистецтвознавець Панько Никифорович Мусієнко: «Приємних вам колізій!»



Віталій ЖЕЖЕРА.

З натури

Життя собаче...

Спостерігаючи за поведінкою собак, ловлю себе на думці: а чи не переймають вони, бува, наших, людських рис? Не раз хотілося описати випадки, свідком яких ставав, а тут пряма нагода — рік Собаки.



Кузя — аристократ

Так я назвав його сам для себе. Справді-бо, ще з цуценяти, більш як десять років мешкаючи в квартирі моїх друзів, Кузя — невеличкий патлатий песик-пудель — здобув права, про які інші собаки й мріяти не сміють: спав на дивані, їв, що й господарі, його пестили, мов малу дитину... І Кузя, певно, загордився, почувався не таким, як інші родичі.

Одного разу у друзів на дачі сіли чаювати. Господарка тицьнула Кузі печиво. Той, узявши його в зуби, хутко задріботів з веранди.

— А підіть-но погляньте, що витворятиме, — радить господиня.

Дивлюся, Кузя підбігає до сітчатої загорожі, за якою зграя безпритульних «фазендівських» собак, і, вірте — не вірте, гайда задаватися: ага, у мене ось пахуче печиво! Виставляє те печиво і так, і сяк, поки у братії слинка не потекла. А потім почав смачно так, повільно ласувати. Треба було бачити, як заздрили йому з-за огорожі. Довелося вертати на веранду, аби і їх пригостити. Правда, скромнішим харчем.

А невдовзі виявилося, що Лорд, один із отих безпритульних, над якими збиткувався Кузя, упіймав мить під час прогулянки поза межами дачної ділянки і так нам'яв боки Кузі, що він на кілька годин знепритомнів. Суворий урок, однак, не пішов йому на користь — досі полюбляє дражнити інших собак.

Три сестри

Не впевнений, що розрізняє їх навіть господарка — чепурненька бабуся. А вони, три білесенькі сестрички-болонки, лежать поруч, зігріваючи одна одну, в своєрідному спальному мішку, з цікавістю зиркають на перехожих.

Перед болонками — невелика картонна коробочка. У ній видніються карбованці, троячки, п'ятірки... Собачки збирають милостиню. Не в змозі, мабуть, господарка прогодувати своїх чепурух, ось і вивела на Дерибасівську. Незручно, відчувається, їй від того, тупцює з опущеними очима туди—сюди. Та що робити? І тільки коли хтось із перехожих кидає купюрку, бабуся вдячно киває, зрідка змахуючи сльозу.

А болонки, яким би погасати, зі своєю роллю, схоже, почали звикатися. Бо тільки крутять голівками та інколи стиха скаржаться, певно, одна одній, що така ось доля після виставок-змагань, де їм заздрили, тепер випала. Лише зрідка найнетерплячіша висунеться, бува, наполовину, аби, мабуть, показати, скільки в неї довкола пухнастої шиї різних медалей, та під суворим поглядом господарки тут же шмигне назад.

... А за десяток-другий кроків розтягують міхи акордеонів двоє музикантів. Перед ними розкритий футляр. Перехожі вагаються: куди вкинути купюру — до нього чи в оту коробочку перед болонками?

Канюки і розбійники

Усі вони колись були чиїмись, бо інакше звідки б їм узятися у самому центрі міста, неподалік оперного театру? Мешкали у теплих квартирах, скрути з харчами не знали, залюбки ходили з господарями на прогулянки... Та настали інші часи. Тепер цілодобово, за будь-якої погоди чергують біля магазину «М'ясо-ковбаси». То, диви, незграбний вантажник щось упустить — тоді не лови гав, то хтось із покупців змилостивиться.

Спочатку здавалося, що усі собаки тут — канюки. Годинами тиняються поміж покупців просто в залі магазину, благально зазираючи у вічі, зустрічають людей, коли ті виходять з покупками. І за день таки щось перепадає... А потім запримітив посеред отієї зграї кількох гордовитих псів, що, як правило, сиділи чи походжали десь осторонь, скоса і, як здавалося, презирливо поглядаючи на родичів-канюк.

І ось став свідком просто-таки маленької трагедії. Вийшла з магазину худорлява бабуся, несучи в руці целофановий мішечок зі шматком ковбаси. І тут один з псів миттю вихопив покупку і чимдуж майнув через вулицю до скверу. Бабуся охнула в розпачі, а отямившись, заголосила:

— Ах ти, розбійнику, це ж на останні гроші!.. Як житиму до пенсії?

Якийсь чолов'яга вхопив було каменюку. Але зупинився, жбурнув каменя убік. Підійшов до потерпілої, мовив:

— Так воно ж теж голодне...

Вийняв гаманця, подав бабусі тисячну купюру. Почали підходити й інші свідки зухвалого нападу, простягати гроші. Бабця спочатку отетеріло брала, а потім стрепенулася:

— Ой, люди добрі, та досить уже, дякую. У мене стільки й не було...

Щось примусило дочекатися, поки зробить потерпіла нову покупку. Вийшовши з магазину, бабуся зупинилася перед канюками, вийняла з торбини кілька заздалегідь, очевидно, нарізаних продавцем шматочків ковбаси...

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.





Ретро

ВІЧНІСТЬ — НА ЦИФЕРБЛАТІ

Ці чарівні карточки, досить випадково вибрані нами з численної колекції Музею історії Києва (спасибі музею!), перезнімалися виключно з ностальгійних намірів. Щоб трошки посхлипувати (ах, як розкішно було колись...) і поспівчувати самим собі (ой, як безрадісно тепер...). Ось і навернулася розчулена сльоза. Тихий вигадник, витончений знавець історії мистецтва і надзвичайно діловий чоловік Адріан Прахов добився-таки свого. Він знав, якими листівками вітати близьких. Хтось із його сім'ї надіслав карточку до Кракова, а хтось місцевою поштою — на сусідню вулицю... А вийшло, що у вічність. І нам у тому числі. Спасибі Вам, Адріане Вікторовичу! Так буває, коли за ділом, навіть таке звичне, як привіт з Новим роком, береться чоловік високого польоту.

Може, коли безцінні для нас, теперішніх, карточки перелітали з одного року в інший, Адріану Вікторовичу спала на думку ще одна блискуча ідея. Ще один маленький жарт з вічністю. А саме — вийти (обережно! сучасна, вірніше, партноменклатурна термінологія!) на Врубеля та Васнєцова. І добре зробив. Інакше... Інакше ми б у Києві не мали Володимирського собору, розписаного Васнєцовим, Кирилівської церкви з геніальними іконами Врубеля, а мистецтво втратило б «Трьох богатирів», «Царівну- Лебідь» тощо. Невідомо, чи пожалкував пізніше Адріан Вікторович. Ми ж можемо тішитися: божественне обличчя його незрівнянної красуні-дружини надихнуло Врубеля на твори, які прийняли храми...

Ви ще не надіслали новорічну карточку? Покваптеся! Вічність он там — на циферблаті.

Киянка.



Вернісажі

Любов — білого жасмину цвіт

НАРЕШТІ в Українському музеї образотворчого мистецтва відкрилася виставка творів, серед яких відпочиваєш душею. Навіть стрес можна зняти. Ні-ні, з окультними науками подружжя відомих київських художників Олена Яблонська і Євген Волобуєв не мали і не мають нічого спільного. Картини випромінюють добру енергію з любові їхнього спільного 53-річного життєвого шляху, на якому драматизм і гармонія розвиваються, як і в кожній родині, своїми колізіями. А як у творчій сім'ї, ще й у співмірності із служінням мистецтву. Мистецтво і любов, як відомо, — вибагливі дами. Їхні території вільні від будь-якої залежності. Але ця красива логічна конструкція практикою довгих житейських буднів розбивається начисто. Тут щось та приноситься в жертву — чи то любов, чи то мистецтво. Щоб зберегти те й те, а особливо чистоту, незайманість почуттів, одухотвореність мистецтва, воістину доводиться в ім'я цього добряче постраждати. І якщо виставка 75-річної Олени Яблонської та 81-річного Євгена Волобуєва відбулася, то це і є освідчення у взаємній вірності, у святій любові до життя, у подвижницькому служінні його величності Мистецтву.

Тож коли дивишся на картини майстрів, думаєш, як нудно й сіро ми живемо, як мало вміємо бачити, як приречено розучилися радіти малості... Може, тому й не вміємо розуміти одне одного, співчувати. У їхніх творах нема мітингів, конституцій, демократів, партократів. Тут просто життя — із своєю музикою кольорів, з ледь уловимим смерканням, з мудрими клопотами сільського подвір'я, з утаємниченою глибиною осіннього Дніпра...

Композиції картин Олени Нилівни — як маленькі сонячні гімни. Вона складає їх на честь дачної халабудки, присвячує самотній лавці в саду, дарує білому кущу жасмину. «Це моє щастя проривається в них», — каже художниця. І я завмираю перед негучним святом, яке називається «Цвіте жасмин», ще не знаючи трагізму народження цього світлого чуда. Кущ розквітнув під вікном на дачі і в уяві художниці одночасно. Такі дві матерії — реальну й забстраговану, творче начало враз командує з'єднати в одну. І все ж Олена Нилівна спочатку чесно віддала перевагу натурі. Правда, зізнається: реальність захоплює її завжди в такий солодкий полон, що вона часом дуже важко з нього виривається.

Отак і цього разу сталося. Писала -писала той жасмин, а він не пахне на полотні, хоч ти плач. Аж поки не зчистила все — аж до кришечки і не переписала в майстерні з пам'яті. Отоді кущ ожив і запах... Внутрішнє бачення предмета, його стану та закономірна повага до натури часом борються в ній досить напружено. Може, без такої суперечності не народжувалися б оці сонячні образи природи, не оживали б кольорові ремінісценції, що наповнили зал пахощами, радістю, святом...

І все ж вона тихенько зізнається мені:

— Я так боялася робити виставку...

— Чому?

— А як же? Спробуйте з таким поконкурувати...

Це про Євгена Всеволодовича. Потім нахиляється і вже зовсім пошепки: «Ледь-ледь надіюся, що й мої відчуття світла теж на нього вплинули». Він же по-чоловічому стриманіший і прямолінійний: «В її роботах усе більш очищено, а в мене щось на зразок літературного нагромадження. Та з часом колір став брати упевненіше, сильніше...»

Так, виставка принесла їм взаємне професійне визнання. І це також з розряду маленького сімейного свята.

Світ Євгена Волобуєва відкриває те, що ніби бачиш на кожному кроці, та байдуже проходиш мимо — поетику скромного, непоказного побутовизму. Це талановите акцентування на тихих, некричущих деталях... Ненав'язливі композиції — як вікно, відчинене у селянський двір чи в поле, чи на тихе озерце, над яким вирують серпокрильці... З зимового туману біжать по засніженій стежинці собаки — до людського тепла. А на котромусь із натюрмортів лежать купкою огірки — смачні, дразливі й чомусь трохи сумні...

На його картинах щось обов'язково пасеться, літає, ходить. Природа в нього мудро не визнає порожнечі — поле завмерло б без клопітливих галок і сорок, а селянський двір засумував би без качок із жовтими дзьобами. І все це діловито живе, одухотворюючи матеріальний світ глибокою філософією, без якої внутрішній світ людини збіднів би. Так, картини Євгена Всеволодовича справді, мов короткі новели про скромнющість і вічну красу життя, про природу, — як ностальгія за справжніми цінностями, що дарує людині гармонійне співіснування з природою, навколишнім світом.



Так багато по-доброму усміхнених облич, як на цьому вернісажі, я давно не бачила. Кожен тут упізнавав щось своє, рідне, й тому серця людей наповнювалися теплом.

Картини художників зустрінуть новорічну ніч у музеї. Це хороша прикмета — значить вони завжди будуть серед людей.

Людмила БАРАНЕВИЧ.

Олімпійські надії України

Віктор ПЕТРЕНКО: «Мріємо прославити Батьківщину»



ОЛІМПІЙСЬКИЙ чемпіон Альбервілля, чемпіон світу-92 в одиночному фігурному катанні на ковзанах Віктор Петренко з Одеси блискуче виграв чемпіонат України, який відбувся у Києві. 24-річний вихованець Галини Змієвської і Валентина Ніколаєва, повернувшись із професіоналів, дав зрозуміти конкурентам, що має високу олімпійську мету. Український спортсмен уже переміг на міжнародних турнірах «Скейт Америка» та Кубок націй. І от на чемпіонаті своєї країни дістав найвищі оцінки, зачарувавши присутніх високою майстерністю.

— **Що можете сказати про рівень змагань у столиці країни?** — запитую Віктора.

— Національний чемпіонат пройшов на найвищому рівні. Особливо гостра була суперечка, як на мене, в чоловіків. Програми демонстрували найскладніші. З такими можна вигравати чемпіонати Європи, світу, Олімпійські ігри.

— **Які ваші олімпійські прогнози стосовно українських фігуристів?**

— З мене слабенький прогнозист. У спорті взагалі дуже важко щось передбачити. Але оптимізму не позбавлений, тому вірю в нашу команду.

— **Це, погодьтеся, дуже скромна заява. Адже в складі нашої збірної, а не якоїсь іншої, олімпійський і чемпіон світу серед чоловіків, чемпіонка світу серед жінок...**



— Справді, це так. Українська команда далеко не остання на міжнародній арені. Тепер з нами рахуються всі. Безумовно, комусь із нас до снаги підняти український прапор над олімпійським Ліллехаммером. Щоправда, не заперечуватиму, якщо постараються ще й біатлоністи, лижники, ковзанярі...

— **Вікторе, ви вважаєте себе патріотом?**

— Що, є сумніви?

— **Я неспроста питаю. Після вашої перемоги на Олімпіаді в Альбервіллі в московській газеті «Известия» з'явилося інтерв'ю з вами. Там було чимало антиукраїнських мотивів...**

— Слово честі, навіть не знаю, як з'явилася та публікація. Нічого подібного я не говорив. То все вигадка журналіста. Бажане він видав за дійсне. Хоча не виправдовуватимуся. Мій виступ у Києві, у збірній України, гадаю, відповідь усім, хто сумнівається в моєму патріотизмі. А газети читаю дуже рідко...

— **Гаразд, ваша відповідь цілком вичерпна. Давайте знову повернемося до фігурного катання. Чи стежите за виступами своїх головних конкурентів?**

— Звісно, цікавлюся ними, як і вони, сподіваюся, мною. Розвідка з обох боків не дрімає.

— **Те, що ви повернулися до старої програми, шокувало багатьох. Усі захоплювалися вашим «Болеро», а тут такий сюрприз...**

— От бачите, є про що побалакати людям.

— **Цікаво, а хто вам шиє такі чудові костюми?**

— Ви ж знаєте, що все робиться в Одесі, на Малій Арнаутській. А якщо серйозно, то користуюся послугами кравців з Оперного театру. Вони неперевершені майстри. Мені соромно, але їхніх прізвищ не назву, бо це «парафія» Галини Яківни...

— **Рік прожили у США. А чи спілкувалися з місцевими українцями?**

— Зустрічей із земляками було багато. Дуже приємно, що вони збираються практично на всіх моїх виступах.

— **Ви були професіоналом. Заради Олімпіади повернулися в любителі. Чи не ризикований отакий крок?**

— Він дуже складний, але його зроблено і відступати нікуди. Втім, усе залежить від спортсмена, його підготовки — технічної та функціональної. У разі олімпійської невдачі можна втратити багато чого. Скажімо, хороший контракт. Але успіх — подвоїть майбутні гонорари. Вірю, що нічого не втрачу, а тільки знайду. Олімпіада, повірте, то — фантастична подія, велике свято і ще одна можливість прославити Батьківщину.

— **Якщо не секрет, куди після Ліллехаммера повернетесь: до США чи в Україну?**

— У березні ще виступлю на чемпіонаті світу в Японії. Не забувайте, що я — професіонал усе ж, маю бізнес за океаном. Але одесит без Одеси — мов птах без неба...



Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Жарти жартами

«Покійний» друг — живий!

Звістка про його власну смерть, надрукована в газеті, Олеся Ілліча Каліховича не здивувала, бо була вона вже не першою.

В номері від 15 грудня ц.р. в «Голосі України» надруковано інтерв'ю із сином видатного поета Василя Симоненка. Кореспондент, зокрема, запитує: «Олесю, хто дав тобі таке чудове ім'я?» Відповідь: «Тато хотів називати мене тільки Олесем — на честь свого покійного друга... На жаль, я не знаю, ким він був».

Тим часом у книзі «З матір'ю на самоті», випущеній видавництвом «Молодь» у 1990 році, є бесіда поета Миколи Сома, колишнього однокурсника Симоненка, з Ганною Федорівною Симоненко-Щербань — матір'ю Василя. М. Сом говорить їй: «Доречно сказати, що на честь Олеся Каліховича Василь назвав вашого онука Лесиком. Хоча Симоненко з усіма нашими однокурсниками жив по-дружньому, подоброму, але Каліховича — веселого і безпосереднього хлопця — він обожнював, навіть на лекціях сидів здебільшого з Олесем і саме йому подарував зошит зі своїми першими віршами» (сторінка 29).

Олесь Ілліч живий-здоровий, працює в Луганську заступником редактора обласної газети Рад «Наша газета», з глибокою шаною згадує свого друга, у домашньому архіві зберігає все, що написано В. Симоненком і що написано про нього. Згаданий «Голос України» теж потрапив до цього архіву.

Звістку про свою смерть Каліхович зустрів з гумором. Наприкінці 1992 року він їздив на рідну Київщину на зустріч з однокласниками. Ті страшенно здивувалися, побачивши його. Організатор зустрічі сказав Олесю Іллічу: «Ми надіслали на твою адресу запрошення, але без усякої надії, бо чули, що ти помер».

Каліхович сміється: «Кажуть, це означає, що довго буду жити».

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.
Луганськ.

На кордоні

Полетіли гулі на чотири ...боки

Не придумали ще радарів, що «засікали» б крилатого порушника державного кордону. Тому й залетіла під час одного з віддалених польотів голубка Надія Федора Голяка до містечка Радауци в Румунії. Господар, у дворі якого голубка сіла перепочити, теж виявився голуб'ятником, тож, нагодувавши і напоївши пташину, поклав під контрольне кільце записку з проханням повідомити, чи повернулася додому мандрівниця. Відповідь не забарилася. А взагалі голуби, як відомо, безпомилково знаходять дорогу додому за сотні кілометрів, що й доводять на численних змаганнях голуб'ятників Буковини.



Василь БАБУХ.
Чернівецька область.

КУРІНЬ

Новорічне звернення Курінного до громадськості

Шановне курінне товариство!

Не встиг розкукурікатися отой Півень, як його Собака — «Гам!» — і з'їв.

І правильно! Слава Собаці! Півневі — ганьба! Знаєте, хто винен в усіх наших труднощах? Звичайно ж, Півень — хто ще!

Годі! Досить з нас того пустопорожнього кукурікання! Тепер влада змінилася і все піде інакше.

А народ, між іншим, і сам це знає. Бо хто, як не народ каже: «Собака — друг людини». А Півень — який він друг?

Нам же — своє робить! Головне — менше говорити і більше діяти. Тож, співгромадяни, діймо! Засукайте рукава і... відкорковуйте.

— Будьмо ж, у Новому році!!!

Ваш КУРІННИЙ.



ХТО ЯК СВЯТКУЄ

Напередодні Нового року Іван Семенович купив у магазині дві пачки вермішелі. І порівняно дешево! Зовсім випадково зайшов до крамниці, а тут — напевно, до свята — викинули у продаж. І в черзі простояв лише якихось півгодини!

Виходячи з магазину, здибав свого шефа, Олександра Володимировича.

— Приходьте, вельмишановний, до нас на Новий рік. Порозкошуємо! — запросив він начальника. — І обов'язково з дружиною, з шановною Катериною Михайлівною!..

Прийшовши додому, Іван Семенович зателефонував Антощукам, Перцям, Скрипійникам і теж запросив їх усіх на новорічну ніч.

І ось гості зібрались. На столі — ні в казці сказати ні пером описати. Ікра зерниста, краби кокот, форель у вермуті, балик з лимоном, грибочки, кава, мигдаль, три сорти шампанського, коньяки, вина, лікери.

А дефіцитну дешеву вермішель Іван Семенович відніс до підвалу, де, до речі, вже було сотні три пачок. Хай лежить, воно ж їсти не просить!

Олександр ПЕРЛЮК.

Кіровоград.



Астрологічне

Зорі віщують

Напередодні Нового року відомий астролог Іван Кострубанді традиційно дослідив розташування зірок і планет.

Він побачив, що Овен, Тілець і Козоріг до того виснажилися без кормів, що ледве на небі тримаються. Близнюки чубляться поміж собою. Рак помалу відповза назад. Лев готується до стрибка. Діва геть позношувала весь одяг і демонструє стриптиз. На Терезах порожні шальки коливаються від космічного вітру. Стрілець от-от вцілить у Скорпіона, Водолій ллє воду у сузір'ї, надто схожому на трибуну Верховної Ради. А Риби зникли зовсім.

Три дні і три ночі астролог роздумував, що все це має означати. Нарешті видав прогноз. Отже, у Новому році:

— зникнуть черги в магазинах. Во товари теж зникнуть;

— молодь взагалі відмовиться від одягу. У моду ввійде стиль «Геть сором — хай живе природа!»;

— чоловіки позаростають волоссям: стригтися — дорого, голитися — нічим. Відпустять бороди й деякі політики демонструючи напередодні нових виборів свою близькість до простого народу;

— всі вільні від численних комерційних кіосків клаптики землі в містах засадять картоплею, капустою і цибулею;

— повітря почистішає. Коли по трасі проїздитиме автомобіль, народ вибігатиме на бруківку понюхати гази від згоряння бензину;

— через відсутність паперу й валюти друкування грошей припиниться, а отже інфляція трішки сповільниться;

— другою державною мовою Верховна Рада затвердить китайську, бо нею розмовляє найбільша кількість населення планети;

— численні реклами з химерними імпортними назвами, незрозумілими написами зникнуть. Їхнє місце посядуть червоні лозунги, що починатимуться зі слів «Слава...» та «Хай живе...»

А втім, сам астролог не дуже впевнений у точності прогнозу: надто вже безладно нині розташовані небесні тіла. То чи не спробувати нам усім у Новому році довести, що на цей раз зірки збрехали?..

Феодосій ЛУЗАН.



З новим ротом!

або Як гарно відсвяткувати у період реформ

Хто сказав, що брак грошей може стати на заваді веселій зустрічі Нового року?

Головне, аби не забракло фантазії.

Приміром, деякі наші жінки комплексують: мовляв, хіба можна з'являтися перед гостями у старій сукні. Відкиньте геть усі сумніви! Про вас уже потурбувалися. Японці. Бо це саме вони стверджують: рік Собаки слід зустрічати у найскромнішому вбранні.

А оскільки поняття «скромне вбрання» у нас і у японців мають трохи різні значення, то цієї новорічної ночі найкраще підійдуть стара латана сукня, побитий міллю светр, бабусина хустка, а також черевики у модному стилі сімдесятих років, які ви відтоді і носите... Головне — якнайдохідливіше пояснити іншим гостям, що саме цього вимагає від вас східний гороскоп. Гороскопи ж бо — не урядові економічні програми, гороскопам у нас вірять.

Тепер стосовно святкового столу. Мабуть, не варто вчити наших господинь, як зробити святковий стіл з нічого. Тому обмежимося кількома порадами.

Накупіть якомога більше дешевих цукерок. Навіщо? Ясна ж річ, не для солодкого столу. З цукерок виганяється продукт. Головне — грамотно підібрати порожні пляшки.

Приміром, якщо за «сировину» правитиме карамель «Київська», не вагаючись, розливайте у пляшки з-під «Столичної». З карамелі «М'ятної» буде... звичайно ж «М'ятний лікер». З «Театральної» — «Рояль», з ірису «Киць-киць» — горілка «Звір».

І годі вже, немов з писаною торбою, носитися з архаїчною традицією о дванадцятій відкорковувати пострілом пляшку шампанського. Не гірший смак має фруктовий компот Рогопилівського плодоовочевого комбінату врожаю 1987 року. За час зберігання у торговельних підсобках він так скис і перебродив, що п'янить і піниться, куди вже тому «Ігристому». А традиційний новорічний «постріл» вам чудово організує сусід-рекетир, або ж ви самі бабахнете надутим целофановим пакетом під вухом у когось із гостей.

А щодо закуски, то тут під рік Собаки взагалі не варто турбуватися. Головне, закупити максимум кісток. А далі — більше фантазії, більше витонченості у приготуванні страв. Кістки під майонезом, кістки під соусом, кістки під студнем, кістки під шкірою. Усе це творчо доповниться стравами з картоплі, яку ви самотужки завбачливо накопали в погребі у родича, цибулі з гуманітарної допомоги і свіжої риби з акваріуму знайомого.

Тепер щодо ялинки. Невже у вас не болить душа: задля миттєвої насолоди рубати молоде деревце, крадучись і озираючись, у міському парку. Хоч на ніч переконайте своїх знайомих, що ви — принциповий борець за екологію. Тим більше, чудову ялинку можна лише за годину власноруч змайструвати з шматка шлагбаума, обгорток від «Снікерсів» та зелених блоків з-під «Салема».

Прикрасити ж таку новорічну красуню слід бляшанками з-під пива «від Ерлана», порожніми пляшками «Здрастуйте, я Распутін!», купонами «Здрастуйте, я Нацбанк!».

Словом, було б бажання.



Втім, якщо ви такого бажання не відчуваєте, можна вчинити простіше. Зробіть новорічної ночі святковий сюрприз комусь із друзів чи родичів. Завітайте до них у гості без запрошення. Підгадайте момент, коли вони якраз сідатимуть до як ніколи скромного столу, постукайте у двері і порадуйте товариство:

— З новим ротом!

Тимофій ПРОКОПЕНКО.

ДО ВАШОГО СТОЛУ

- **Кава гвінейська. Чиста вага одного кілограма кави — 300 грамів.**
- **Думки консервовані. Один том — 20000 купонів.**

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ, ЩО...

... одна хвилина сміху подовжує життя на 10 хвилин, а кожна зайва хвилина життя — це все нерви...

... займаючись самолікуванням, можна заощадити чимало коштів, на які можна було б жити та й жити...

ХОДЯТЬ ЧУТКИ

З нового року у залі засідань нашого парламенту буде встановлено нову імпортну систему для голосування. Варто голові натиснути «за» — і решта членів парламенту може вже ні на які кнопки не натискати.

Сашко ЛЮК.

Куріньінформ повідомляє

Незлопам'ятний

«Не треба бути злопам'ятним», — стверджує Гнат Каряка. Кожного нового року він забуває всі неприємності, яких у старому році завдав іншим.

Під фонограму

Гідно зустріли жителі Верхніх Кучм заїжджих артистів, що під час святкового концерту співали під фонограму. Наприкінці концерту вони увімкнули записані на плівку оплески.

Дивовижне — поруч

Факт існування «літаючих тарілок» можуть підтвердити усі члени сім'ї Закаблучних. Того дня, коли глава цієї родини одержує зарплатню, в їхній оселі літають не лише тарілки, а й каструлі та сковорідки, а одного разу навіть телевізор полетів.

Це ви можете

Час неможливо спинити, але можна перехитрити. Так, спробуйте щороку додавати собі по... кілька років.

Коли ви звикнете до думки, що ви набагато старші, ніж насправді, як буде приємно одного разу дізнатися про свій справжній вік!

Володимир РУДОВ.

Дніпропетровськ.

Над оформленням святкового номера працювали художники Володимир КИСЕЛЬОВ та Сергій ФЕДЬКО.

Наступний номер «Голосу України» вийде 4 січня 1994 року.

ГОЛОС УКРАЇНИ

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

◆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◆ Рукописів не повертаємо.
◆ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

◆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311250.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».